

rende Vis for Samfundsfinanserne. Efter de Udtalelser, han fremsatte, maa man endog antage, at han vil stille sig paa det Standpunkt, at det maa gaa med Samfundsfinanserne, som det nu en Gang kan. Staten, Samfundet, Regeringen vil ikke gribe ind her. Dette ulykkelige Standpunkt — jeg vælger med Villie dette Udtryk — indtager den høje Regering af to Grunde. For det første er Regeringen bundet ved sin Fortid og ved den Fortid, de to Partier har, som Regeringen støtter sig til. Under Krigstidens Vanskeligheder forberedte de deres Regeringstid ved vedholdende Angreb paa alle de Foranstaltninger, som vi traf for at holde Tingene gaaende paa nogenlunde tilfredstillende Maade. Deres Krav lød altid paa, at vi i videst mulig Udstrækning skulde lade Tingene gaa deres egen Gang, og Krigen var neppe til Ende, før dette Krav forstærkedes, og Resultatet deraf kender vi jo alle. Deraf kommer nu den Vanskelighed for Regeringen, at den ikke kan forandre sit Standpunkt og følgelig maa lade Tingene gaa deres egen skæve Gang. Den anden Grund til, at Regeringen maa indtage dette ulykkelige Standpunkt, er det Modsætningsforhold, som utvivlsomt er til Stede mellem de Interesser, der knytter sig til det store og mellemstore Landbrug, og de Interesser, der knytter sig til Byerhvervene, Forskellen i Interesser mellem Land og By. Det nytter ikke her at gøre Forsøg paa at lukke Øjnene for, at dette Modsætningsforhold er til Stede. Jeg er endogsaa tilbøjelig til at tro, at Modsætningsforholdet øges, navnlig fordi Kravet lyder stærkere og stærkere fra Byerhvervenes Side om, at Samfundet skal træde hjælpende til. Man er tilbøjelig til i agrariske Kredse at hævde den Opfattelse, at Landet kan leve sit eget Liv: vi kan klare os selv ude paa Landet, vi har vel Købstæderne og navnlig den store Hovedstad, men det er egentlig beklageligt, at den er blevet saa stor, vi var bedre stillede, om vi ikke havde Byerne, ikke havde Industrierne, ikke havde den store Lønarbejderklasse, der skarer sig i Byerne. Dertil kommer, at Sæder og Skikke er anderledes paa Landet, Livsvilkaarene er saa uhyre forskellige paa Landet og i Byerne. Naar Folk fra Landet kommer ind til Byen, ser de kun den ene Side af Medaillen — i Almindelighed er Forholdet dette. Naar de kommer her til København, ser de Hovedgaderne, festklædte Folk baade Hellig og Søgn, og de skønner, at her maa være en

uhyre Velstand. Det er yderst sjældent, at man paa disse Gader ser en arbejdsklædt Mand eller Kvinde. Man ser den ene store Forlystelsesanstalt ved Siden af den anden, og gaar man derind, ser man, at de er fyldte, men man tager sig ikke i Agt for at dømme forkert om, hvem det er, der fylder dem. Det er i de fleste Tilfælde de tilrejsende, der fylder Forlystelsesanstalterne. De, der kommer tilrejsende hertil, kommer ikke ud i Sidegaderne, de kommer ikke ind i Baggaardene, de kigger ikke indenfor i Fabrikkerne, de ser ikke, hvorledes Hovedparten af Byens Befolkning lever. Derfor har man paa Landet en ganske forkert Opfattelse af de Livsvilkaar, hvorunder en væsentlig Del af Bybefolkningen lever. Interesserne er forskellige, og det kan ikke nytte, at vi skjuler dette Forhold for os selv, vi bliver nødsaget til før eller senere at tage det op til en alvorligere Prøvelse, end vi hidtil har været tilbøjelige til, for det vil melde sig med stadig stærkere Krav, derom er der ingen Tvivl. Paa Landet er Forholdet dette, at den producerende Del af Befolkningen er interesseret i de højest mulige Priser paa Levnedsmidler. I Byerne har man den modsatte Interesse. Ude paa Landet glæder man sig over, at Smørret og Æggene stiger i Pris, i Byerne lyder det: Det er dog godt, at nu falder de — hvis det endelig sker. Man overser den fælles Interesse, som Nationen, Befolkningen her har, ikke af ond Villie, men fordi man ikke forstaar det, og derfor kommer de forskellige Interesser, der gør sig gældende.

En Følge af de forskellige Interesser er ogsaa Forskeligheden i Opfattelsen af, hvad der nu skal gøres overfor det sociale Onde, vi staar overfor, Arbejdsløsheden. Naar vi fra vor Side kræver, at Samfundet skal træde hjælpende til, skal have Indseende med Virksomhederne, naar vi har sagt: Lad os prøve Muligheden af en Importregulering, saa siger man fra Landbrugets Side, fra agrarisk Side: Dette er Protektionisme. Dér er man frihandelsvenlig, og det er man selvfølgelig ikke af ideelle Grunde, men man er det, fordi det er ens Interesser, der byder en at være det. Ingen Vildfarelse vilde være større end den, at den højtærede Landbrugsmister skulde være Tilhænger af Frihandel, fordi han ser mere ideelt paa Tingene end vi andre; nej, han er det, fordi det stemmer med hans Interesser. Her er ikke Tale om større eller mindre Idealitet; her er kun Tale om Interesser; den højt-